Р Е Ш Е Н И Е
№ 44732

гр. София, 13.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 66 състав,** в публично заседание на 03.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **8201** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 10а от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на М. А., [дата на раждане] , гражданин на Народна република Б., подадена чрез адвокат А. Й., срещу отказ от 31.05.2026 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, издаден от първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Р., по заявление № RUH26000114 от 05.03.2026 г.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на отказа поради липса на надлежни мотиви, съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с неговата цел. Поддържа се, че целта на пребиваването е трудова заетост при „Фреш енд фууд лоджистик“ ЕООД, за която са представени трудов договор, документи за предоставен достъп до пазара на труда и за осигурено настаняване. Оспорващият счита, че тези доказателства не са обсъдени и не са посочени конкретни обстоятелства, обосноваващи приложението на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. Заявява засягане на правото на личен и семеен живот по чл. 8 ЕКПЧ и нарушение на забраната за дискриминация по национален произход по чл. 14 ЕКПЧ. Иска отмяна на отказа и връщане на преписката за ново произнасяне. Претендира разноски.

Ответникът - първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Р., не се явява и не се представлява в съдебните заседания. В представеното с жалбата съпроводително писмо, чрез пълномощник, възразява срещу допустимостта на жалбата, като поддържа, че липсват оплаквания за засягане на основни права и свободи по ЕКПЧ. Прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище.
Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема от фактическа страна следното:
За М. А. е подадено заявление рег. № П-7464/26.06.2025 г. за предоставяне на право на продължително пребиваване и работа на основание чл. 24и ЗЧРБ при работодател „Фреш енд фууд лоджистик“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]. В представената от дирекция „Миграция“ преписка се съдържа положително писмено становище на Агенцията по заетостта относно наличието на основание за предоставяне на достъп до българския пазар на труда с „Единно разрешение за пребиваване и работа“ на жалбоподателя за длъжността „общ работник“, за срок от три години, при посочения работодател и с място на работа [населено място], [улица].
С писмо рег. № 536400-96270/27.10.2025 г. дирекция „Миграция“ уведомява работодателя, с копие до директора на дирекция „К. отношения“ при МВнР, за предоставения на посочените в писмото лица, сред които и М. А., достъп до пазара на труда по чл. 24и ЗЧРБ за срок от три години. В писмото са дадени указания за предприемане на действия по подаване на заявление за виза „D“.
На 05.03.2026 г. жалбоподателят е подал заявление за издаване на национална виза за дългосрочно пребиваване пред Посолството на Република Б. в Р.. В поле 21 от приложеното заявление на английски език като цел на пътуването е отбелязана работа. В поле 29 е посочена професия „общ работник“, а в поле 30 - работодател „Фреш енд фууд лоджистик“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], [улица]. Поле 26, предназначено за планираното място на пребиваване в Б., е непопълнено.
В представения в съдебното заседание на 03.11.2026 г. български превод в тази част е вписано „С.“, което не съответства на съдържанието на приложеното заявление на английски език.
Към преписката е приложен трудов договор между дружеството и М. А. за длъжност „общ работник“, код по НКПД 96220001, с място на работа [населено място], [улица], основно месечно трудово възнаграждение 1077 лв. и срок три години. Съгласно договора той влиза в сила след издаване на документа за пребиваване на чужденеца на територията на Република Б.. Представена е декларация на А. Н. К., с нотариално удостоверен на 23.06.2025 г. подпис, за предоставяне на собственото му жилище в [населено място], [улица], за ползване и адресна регистрация на посочените в нея лица, включително жалбоподателя.
Приложени са също копие от паспорт, медицинска застраховка, документи за съдимост и за пребиваване в Кралство С. А., документ за платена визова такса и резервация за пътуване.
С отказ от 31.05.2026 г., обективиран в стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Р., отказва издаването на поисканата виза. Посоченото правно основание е чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, а в графа „Допълнителни забележки“ е вписано: „Апликантът не може да обясни защо и къде отива в Република Б..“
Отказът е връчен на жалбоподателя на 11.06.2026 г., съгласно отбелязването под подписа му върху формуляра.
В отговор на указанията на съда е постъпило писмо от ДАНС, че по заявление за виза № RUH26000114V е проведена съгласувателна процедура и е изразено положително становище в Националната визова информационна система, тъй като кандидатът не е идентифициран като заплаха за националната сигурност. Посочено е, че становището е изразено по електронен път и не са изготвяни писмени документи, както и че положителното становище не обвързва останалите компетентни органи при наличие на други основания по чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ.
С постъпилото на 22.10.2026 г. писмо дирекция „Миграция“ представя документи по

производството за продължително пребиваване на жалбоподателя. Уточнява, че визите по чл. 24и ЗЧРБ се съгласуват единствено с ДАНС и дирекцията не участва в съгласуването им. В съпроводителното писмо е посочено и че лицето е с решение за отказ от продължително пребиваване.
По делото са приложени Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи и Заповед № 4/21.04.2024 г. на ръководителя на Посолството на Република Б. в Р..
При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът приема следното:
Жалбата е допустима. Подадена е от адресата на заповедта, чиито права са засегнати от наложената забрана, срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК.
В жалбата изрично са заявени оплаквания за засягане на права по чл. 8 и чл. 14 ЕКПЧ, поради което съдът приема, че е налице изключението по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ и оспорването е допустимо. Възражението на ответника в обратния смисъл е неоснователно.
Разгледана по същество, жалбата е основателна.
Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК.
По отношение на компетентността на административния орган – чл. 146, т. 1 АПК, съдът намира, че оспореният отказ е издаден от компетентен орган. Съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ и чл. 34, ал. 3 и ал. 5 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР) отказът за виза за дългосрочно пребиваване се подписва от ръководителя на задграничното представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Със Заповед № 4/21.04.2024 г. ръководителят на Посолството на Република Б. в Р. е възложил на В. М. Б. да съставя, подписва и връчва формулярите за отказ. Представената Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи урежда правомощията на длъжностните лица от дирекция „К. отношения“ и възлага на ръководителите на задграничните представителства определянето на консулските длъжностни лица. Отмяната с нея на предходната министерска заповед не съдържа отмяна на индивидуалното оправомощаване на издателя на процесния отказ, което има основание и в самата наредба. Не се установява излизане извън предоставените правомощия и следователно не е налице основанието по чл. 146, т. 1 АПК.
По отношение на спазването на установената форма – чл. 146, т. 2 АПК, съдът намира,че е спазена предвидената писмена форма. Отказът е съставен на формуляр по приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 НУРИВОВР, в който са посочени адресатът, заявлението, издателят, датата и правното основание. В графа „Допълнителни забележки“ е изложено съображението, че кандидатът не може да обясни защо и къде отива в Република Б.. Следователно не е налице пълна липса на фактически мотиви. Краткото им изложение само по себе си не обосновава отмяна на акта, в какъвто смисъл е и Решение № 9718/07.10.2026 г. по адм. д. № 5816/2026 г. на ВАС, IV отделение. Дали посоченото съображение съответства на доказателствата е въпрос на материалната законосъобразност на отказа.
По отношение на спазването на административнопроизводствените правила – чл. 146, т. 3 АПК, съдът
съдът установява съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Съгласувателната процедура по чл. 30, ал. 4 НУРИВОВР е проведена, като ДАНС е изразила положително становище. При виза, свързана с производството по чл. 24и ЗЧРБ, неучастието на дирекция „Миграция“ във визовото съгласуване не представлява нарушение. Положителното становище на ДАНС обаче се отнася до преценката за националната сигурност и не освобождава консулското длъжностно лице от самостоятелна проверка на останалите основания по чл. 10, ал. 1

ЗЧРБ.
Именно тази проверка следва да се извърши при спазване на чл. 35 и чл. 36 АПК, след изясняване на относимите факти и обсъждане на представените доказателства в тяхната съвкупност. В случая пред органа са били представени трудов договор, уведомление за предоставен достъп до пазара на труда и декларация за настаняване. Нито в отказа, нито в останалите материали е отразена съпоставка между тези документи и извода, че заявителят не може да обясни целта и мястото на пътуването. Не са посочени конкретни негови отговори, които да противоречат на заявената трудова цел или на данните за работодателя и жилището.
От чл. 25, ал. 5 и чл. 26, ал. 1 НУРИВОВР следва, че проведеното интервю и резултатите от разговорите и проверките следва да бъдат отразени и съхранени в преписката. Не е необходимо те да са обективирани в отделен документ с определено наименование. Необходимо е обаче съдържанието им да позволява проверка на извода на органа. В представената като пълна преписка такива данни липсват. Формулярът за отказ удостоверява постановения акт и изложеното основание, но общата оценка „не може да обясни“ не възпроизвежда конкретно изявление на кандидата и не замества обсъждането на представените документи.
Съдът намира, че е налице порок, който се изразява в неизясняване и необсъждане на обстоятелства, които пряко се отнасят до целта и условията на престоя и са подкрепени с писмени доказателства. Нарушението е съществено, защото съвкупната им преценка би могла да доведе до различно произнасяне по заявлението.
По отношение на съответствието с материалноправните разпоредби – чл. 146, т. 4 АПК, съдът намира, че отказът е постановен при неправилно приложение на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. Нормата предвижда отказ, когато чужденецът не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване.
Съгласно чл. 170, ал. 2 АПК тежестта за установяване на условията за издаване на искания акт е върху оспорващия (в този смисъл Решение № 7098/24.06.2026 г. по адм. д. № 5256/2026 г. на ВАС, IV отделение). Именно в тази връзка съдът преценява представените от жалбоподателя доказателства.
Заявената цел е полагане на труд при „Фреш енд фууд лоджистик“ ЕООД. Тя е подкрепена с договор за длъжност „общ работник“, в който са уговорени мястото на работа, възнаграждението и срокът на правоотношението. Данните в договора съответстват на посочените в заявлението работодател, професия и адрес на месторабота. Налице е и положително становище на Агенцията по заетостта, отнасящо се именно до М. А., до същия работодател, длъжност и място на работа. Въз основа на проведеното производство дирекция „Миграция“ е уведомила работодателя и дирекция „К. отношения“ за предоставения достъп до пазара на труда за срок от три години и за необходимостта чужденецът да предприеме действия за получаване на виза „D“.
Предоставеният достъп до пазара на труда не поражда автоматично право на виза и не е равнозначен на окончателно предоставено право на продължително пребиваване. Той обаче е пряко относим към достоверността на заявената цел „работа“. Становището на Агенцията по заетостта, уведомлението на дирекция „Миграция“ и трудовият договор съдържат съответстващи си данни за конкретната бъдеща заетост на жалбоподателя.
Поради това те следва да бъдат оценени съвкупно при преценката по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. Общото съображение в отказа не обяснява защо тези доказателства не установяват заявената трудова цел.
Относно условията на престоя е представена декларация с нотариално удостоверен подпис за предоставяне на жилище в [населено място], [улица]. Жалбоподателят е изрично посочен сред лицата, на които жилището се предоставя за ползване и адресна регистрация. Декларацията

индивидуализира мястото за настаняване и подлежи на обсъждане независимо от адреса на работодателя и месторабoтата в С., тъй като двата адреса имат различно предназначение и не е необходимо да съвпадат.
Съдът отчита, че поле 26 от заявлението на английски език, предназначено за планираното място на пребиваване, е непопълнено, а вписаното „С.“ в представения български превод не съответства на приложеното заявление и следователно не се кредитира като изявление на кандидата. Този пропуск обаче не следва да се преценява изолирано от декларацията за настаняване. Непопълненото поле за адрес само по себе си не установява невъзможност на лицето да обясни защо и къде отива, при положение че в същото заявление е посочен конкретен работодател с адрес на месторабoтата и са приложени документи за трудовата заетост и жилището.
При така установеното съдът приема, че приложението на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ не е обосновано с цялостна преценка на относимите доказателства. Представените документи подкрепят конкретната трудова цел и определени условия на бъдещия престой, а изложената в отказа обща констатация не е свързана с установени противоречащи им изявления или резултати от проверки.
По отношение съответствието с целта на закона – чл. 146, т. 5 АПК, съдът намира, че не се установява самостоятелно отклонение от законовата цел на визовия контрол.
По изложените съображения отказът следва да бъде отменен на основанията по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК, а преписката да се изпрати на компетентния орган за ново произнасяне по чл. 173, ал. 2 АПК. При новото разглеждане органът следва да прецени относимите доказателства в тяхната съвкупност, да изясни необходимите обстоятелства относно трудовата цел и настаняването, да съобрази състоянието на производството по чл. 24и ЗЧРБ и да постанови мотивиран акт. На основание чл. 174 АПК следва да се определи срок от един месец от получаването на преписката за ново произнасяне.
При този изход на спора на жалбоподателя следва да се присъдят доказаните разноски за платена държавна такса в размер на 5,11 евро на основание чл. 143, ал. 1 АПК. Разходите за необходим превод на приети по делото писмени доказателства по принцип са разноски по производството по смисъла на същата разпоредба. В случая преводът е представен в изпълнение на указанията на съда. Претендираните 58,80 евро обаче са удостоверени единствено с фактура № [ЕГН]/30.09.2026 г., в която като начин на плащане е посочено „По сметка“. Не е представен банков документ или друг документ за извършено плащане. Фактурата установява начисляването на цената, но не и заплащането ѝ, поради което искането в тази част не следва да бъде уважено.
Основателно е искането на адвокат А. А. Й. за присъждане на възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. При определяне на размера съдът съобразява критериите по чл. 36, ал. 3 от Закона за адвокатурата, към които препраща чл. 38, ал. 2, и § 21, ал. 2 ПЗР на ЗИД на Закона за адвокатурата (ДВ, бр. 17 от 2026 г.). Като отчита изготвената подробна жалба, извършеното запознаване с преписката, представянето на превод и осъщественото процесуално представителство в едно съдебно заседание, както и правните въпроси по допустимостта и приложението на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съдът определя възнаграждение от 511,29 евро. Възражението за прекомерност не налага определяне на по-нисък размер.
По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 АПК Административен съд - София-град, III отделение, 66 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ от 31.05.2026 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, издаден от първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Р., по заявление №

RUH26000114 от 05.03.2026 г. и

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ „Консулска служба“ при Посолството на Република Б. в Р., за ново произнасяне по заявление № RUH26000114 от 05.03.2026 г. на М. А. при съобразяване на дадените в мотивите указания по тълкуването и прилагането на закона, в едномесечен срок от получаване на преписката.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на М. А., гражданин на Народна република Б., сумата 5,11 (пет евро и единадесет евроцента) евро, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на адвокат А. А. Й., личен № [ЕГН], Софийска адвокатска колегия, сумата 511,29 (петстотин и единадесет евро и двадесет и девет евроцента) евро, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна защита и съдействие по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: